

บทที่ 3

วิธีดำเนินการประเมิน

การประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ผู้รายงานประยุกต์ใช้รูปแบบประเมินแบบชิปโมเดล (CIPP Model) ของสตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam, 1983: 169 - 179) เพื่อศึกษาผลการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี

ในวิธีการดำเนินการประเมินโครงการดังกล่าว กำหนดขั้นตอนดำเนินการประเมินไว้ 4 ขั้นตอน ตามวัตถุประสงค์ ได้แก่

- ขั้นตอนที่ 1 การประเมินบริบทของโครงการ (Context Evaluation)
 - ขั้นตอนที่ 2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ (Input Evaluation)
 - ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกระบวนการของโครงการ (Process Evaluation)
 - ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation)
- มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การประเมินบริบทของโครงการ (Context Evaluation)

การประเมินบริบท (Context Evaluation) เป็นการประเมินด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ของโครงการ ความเหมาะสมของสภาพแวดล้อม การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ ความสอดคล้องกับสภาพปัญหา และความต้องการของผู้เกี่ยวข้อง และความสอดคล้องกับนโยบายหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อกำหนดวัตถุประสงค์ และวางแผนโครงการ รายละเอียดในการประเมินดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ประชากร

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ที่ปฏิบัติงานระหว่างปีการศึกษา 2561 - 2562 จำนวน 72 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 1 คน และครูจำนวน 70 คน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่บุคลากรในโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้แทนครู)

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี จำนวน 53 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 - ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินบริบทของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การประเมินบริบทของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมิน ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการตามแนวคิดจาก CIPP Model มากำหนดเป็นข้อคำถามประเมินบริบท
2. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานเพื่อดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
3. ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลฉบับร่าง
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ซึ่งประกอบด้วย
 - 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สายทิพย์ ยะฟู
รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
 - 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒนา หอมบุปผา
รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
 - 3) นายณัฐณรงค์ ฐิติวรรณะ
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลบ้านไร่
 - 4) นายสมพงษ์ เกตุกรรม
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลสว่างอารมณ์
 - 5) นางระเบียบ แก้ววรสุตร
ครูโรงเรียนอนุบาลทัพทัน (อุดมพิทยา)

(รายละเอียดในภาคผนวก ก: 174-185)

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) การใช้ภาษา ความเหมาะสม และความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) พิจารณาคัดเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่าผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม มีค่า IOC ระหว่าง 0.60 – 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ง : 207)

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) กับ ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนบ้านหุซ้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้ดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เช่นเดียวกับ โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี (รายละเอียดในภาคผนวก ข: 187-188)

6. คำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.89 (รายละเอียดในภาคผนวก ง : 215)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการประเมินบริบท (Context Evaluation) จะใช้ข้อมูลจากผลการดำเนินโครงการของปีการศึกษา 2561 และเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้วยตนเอง เพื่อวิเคราะห์และประเมินด้านความเหมาะสมของบริบท ดำเนินการระหว่างเดือนมีนาคม 2562 – เมษายน 2562 ผู้รายงานดำเนินการดังนี้

1. ผู้รายงานประชุมชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมินและวิธีดำเนินการในที่ประชุมครู ในวันที่ 29 มีนาคม 2562 และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู จำนวน 53 คน เพื่อประเมินความเหมาะสมของบริบท ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ข้อมูลครบทั้ง 53 ฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผู้รายงานประสานงานโดยตรงกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 ฉบับ ตรวจสอบแล้วมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลการประเมินด้านบริบท ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
 ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
 ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
 ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
 ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด
 เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไป

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการ (Input Evaluation)

การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินด้านความเหมาะสม ความรู้ความเข้าใจของ บุคลากร การให้ความสนับสนุนของผู้บริหาร เครือข่าย ความพร้อมของวัสดุ อุปกรณ์ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ และงบประมาณ เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นและดำเนินการจัดหา ปัจจัยการดำเนินโครงการให้เพียงพอและเหมาะสมกับดำเนินโครงการ รายละเอียดในการประเมินดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ประชากร

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ที่ปฏิบัติงานระหว่างปีการศึกษา 2561 -2562 จำนวน 72 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครูจำนวน 70 คน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่บุคลากรในโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้แทนครู)

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี จำนวน 53 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการ สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมิน ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการตามแนวคิดจาก CIPP Model มากำหนดเป็นข้อคำถามประเมินปัจจัยเบื้องต้น
2. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ข้อมูลจากการประเมินบริบทของโครงการ วัตถุประสงค์ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี
3. ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษา ข้อ 1 และ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลฉบับร่าง
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน กลุ่มเดียวกันกับแบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินบริบทของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) การใช้ภาษา ความเหมาะสมและความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence: IOC) พิจารณาคัดเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่า ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ง : 208)
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) กับครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนบ้านห้วยช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้ดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เช่นเดียวกับโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี (รายละเอียดในภาคผนวก ข: 187-188)

6. คำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.85 (รายละเอียดในภาคผนวก ง : 215)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Context Evaluation) ดำเนินการในระหว่างวันที่ 1 - 15 เดือนพฤษภาคม 2562 เพื่อประเมินปัจจัยนำเข้าและดำเนินการจัดหาปัจจัยการดำเนินโครงการให้เพียงพอและเหมาะสมกับดำเนินโครงการ ผู้รายงานดำเนินการดังนี้

1. ผู้รายงานขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนได้ประชุมครูทั้งโรงเรียนในช่วงก่อนเปิดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562 ในวันที่ 14 พฤษภาคม 2562 เพื่อชี้แจงการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ในปีการศึกษา 2562 จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู จำนวน 53 คน เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นที่ใช้ในการดำเนินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ข้อมูลครบทั้ง 53 ฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผู้รายงานประสานงานโดยตรงกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 13 ฉบับ ตรวจสอบแล้วมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไป และ

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ค่าความถี่ (Frequency)

2. ค่าร้อยละ (Percentage)

3. ค่าเฉลี่ย (Mean)

4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินกระบวนการของโครงการ (Process Evaluation)

การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการประเมินความเหมาะสมของวิธีการ ขั้นตอนต่าง ๆ ของการดำเนินโครงการประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การนิเทศ กำกับ ติดตาม การรายงานผล และการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงพัฒนาโครงการ เพื่อเก็บข้อมูลผลการดำเนินโครงการเพื่อวิเคราะห์หาข้อดี ข้อด้อยในการดำเนินโครงการ และหาแนวทางปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้ได้วิธีการปฏิบัติที่ดี รายละเอียดในการประเมินดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ประชากร

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ที่ปฏิบัติงานระหว่างปีการศึกษา 2561 -2562 จำนวน 72 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครูจำนวน 70 คน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่บุคลากรในโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้แทนครู)

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี จำนวน 53 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน

2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน โดยเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินกระบวนการของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร ครู และคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 การประเมินกระบวนการของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยเสพติดและอบายมุข ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมิน ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการตามแนวคิดจาก CIPP Model มากำหนดเป็นข้อคำถามประเมินกระบวนการ
2. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี
3. ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งข้อ 1 และ ข้อ 2 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลบ่งชี้
4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน กลุ่มเดียวกับแบบสอบถามเพื่อการประเมินบริบทของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) การใช้ภาษา ความเหมาะสม และความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) พิจารณาคัดเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่า ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 (รายละเอียดในภาคผนวก ง :209)
5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) กับครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนบ้านห้วยช้าง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้ดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เช่นเดียวกับ โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี (รายละเอียดในภาคผนวก ข :187-188)
6. คำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.84 (รายละเอียดในภาคผนวก ง :216)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) แบ่งการประเมินออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 เก็บข้อมูลผลการดำเนินการดำเนินโครงการเพื่อวิเคราะห์จุดดี จุดด้อยในการดำเนินการและหาทางปรับปรุงเพื่อให้ได้วิธีการปฏิบัติที่ดี ระยะเวลาในการประเมิน คือเดือนสิงหาคม 2562

ระยะที่ 2 นำวิธีการพัฒนาที่ได้จากการดำเนินโครงการระยะที่ 1 มาขับเคลื่อนในระยะที่ 2 ระยะในการเวลาประเมิน คือ เดือนมกราคม 2563

ผู้รายงานดำเนินการดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างดำเนินโครงการ ผู้รายงานได้ประชุมครูทั้งโรงเรียน ในวันที่ 30 สิงหาคม 2562 เก็บข้อมูลผลการดำเนินการดำเนินโครงการเพื่อวิเคราะห์จุดดี จุดด้อย นำข้อมูลจากการประเมินนำสู่การปรับปรุงพัฒนาโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี จากนั้นดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู จำนวน 53 คน ระหว่างวันที่ 27 – 29 มกราคม 2563 เพื่อประเมินความเหมาะสมของกระบวนการดำเนินโครงการ

สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ข้อมูลครบทั้ง 53 ฉบับ และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. ผู้รายงานประสานงานโดยตรงกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในช่วงเวลาเดียวกันกับการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร และครู ผู้รายงานมอบแบบสอบถาม และเก็บรวบรวมแบบสอบถาม จากคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 13 ฉบับ ตรวจสอบแล้วมีความสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลการประเมินด้านกระบวนการของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไป

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ค่าความถี่ (Frequency)

2. ค่าร้อยละ (Percentage)

3. ค่าเฉลี่ย (Mean)

4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(Standard deviation)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินผลผลิตของโครงการ (Product Evaluation)

การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ประกอบด้วย ผลสัมฤทธิ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุข ด้านการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ ผลการประเมิน พฤติกรรมป้องกันยาเสพติด และอบายมุขของนักเรียน ข้อมูลผลการคัดกรองสภาพการใช้สารเสพติด/ ยาเสพติดของนักเรียน ข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยง/เกี่ยวข้องกับยาเสพติด และความพึงพอใจต่อโครงการ สถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เพื่อประเมินผลที่ได้จากการดำเนินโครงการ รายละเอียดในการประเมินดังนี้

แหล่งข้อมูลที่ใช้ในการประเมิน

ประชากร

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ที่ปฏิบัติงานระหว่างปีการศึกษา 2561 -2562 จำนวน 72 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 1 คน และครูจำนวน 70 คน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียน ปีการศึกษา 2562 ที่ไม่ใช่บุคลากรในโรงเรียน (ผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้แทนครู)
3. ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ระดับชั้นอนุบาล ปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,433 คน ประกอบด้วย ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562
4. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,433 คน ประกอบด้วยนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี

กลุ่มตัวอย่าง

1. ผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ที่ปฏิบัติงานระหว่างปีการศึกษา 2561 -2562 จำนวน 53 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข จำนวน 2 คน ครูประจำชั้น ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 1 – ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 50 คน
2. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 13 คน โดยเก็บจากประชากรทั้งหมด
3. ผู้ปกครองของนักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 50 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วย ผู้ปกครองที่เป็นคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง คัดเลือกมาจากคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครองในแต่ละห้องเรียน ห้องเรียนละ 1 คน จำนวน 50 ห้องเรียน
4. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 527 คน ใช้เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถาม โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ประกอบด้วยนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 เนื่องจากเป็นผู้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมห้องเรียนสีขาว กิจกรรมในโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดภัยยาเสพติดและอบายมุข เกี่ยวข้องในผลผลิตที่เกิดขึ้นจากโครงการมีคุณภาพเพียงพอที่จะตอบแบบสอบถามได้ และเป็นนโยบายของโรงเรียนที่จะป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงต่อยาเสพติดและอบายมุขให้กับนักเรียนในกลุ่มระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 - 6 ซึ่งกำลังเตรียมเข้าสู่วัยรุ่น ส่วนนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 ยังมีวุฒิภาวะไม่เพียงพอต่อการตอบแบบสอบถาม และนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 เป็นกลุ่มที่ได้รับการดูแลจากผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด
5. นักเรียนที่เรียนในโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ปีการศึกษา 2562 จำนวน 1,039 คน กลุ่มที่ใช้ในการเก็บข้อมูลด้านผลการคัดกรองสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติดของนักเรียน และด้านพฤติกรรมเสี่ยง/เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling)

ประกอบด้วยนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 – 6 เนื่องจากข้อมูลด้านผลการคัดกรองสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติดของนักเรียน และด้านพฤติกรรมเสี่ยง/เกี่ยวข้องกับยาเสพติด จะดำเนินการเก็บข้อมูลของนักเรียนในระดับประถมศึกษาเพื่อรายงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

เครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน เป็นแบบสอบถามจำนวน 3 ฉบับ ได้แก่

1. แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เป็นแบบสอบถามสำหรับครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง เพื่อประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ด้านการดำเนินงานตาม ยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ มีการผลสัมฤทธิ์จากการนำสู่การปฏิบัติมากน้อยเพียงใด

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลผลิตด้านผลสัมฤทธิ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งระดับผลสัมฤทธิ์จากการนำสู่การปฏิบัติ และมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์จากการนำสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์จากการนำสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์จากการนำสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์จากการนำสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีผลสัมฤทธิ์จากการนำสู่การปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. แบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติด และอบายมุขของนักเรียน เป็นคำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขของนักเรียน

แบบสอบถามฉบับนี้ แบ่งเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขของนักเรียน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งระดับพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและอบายมุข เชื่อมโยงกับความถี่ในการปฏิบัติตนของนักเรียน มีเกณฑ์ดังนี้

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติทุกครั้ง
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติเกือบทุกครั้ง
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติบางครั้ง
- 1 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติเลย

3. แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เป็นแบบสอบถามสำหรับนักเรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ
(Check List)

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจต่อโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข
ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) 5 ระดับ โดยแบ่งระดับ
ความพึงพอใจ 5 ระดับ และมีความหมาย ดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะในการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ประเมิน ในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินดำเนินการ
ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการประเมินโครงการตามแนวคิดจาก
CIPP Model มากำหนดเป็นข้อคำถามประเมินผลผลิตของโครงการ

2. ศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและ
อบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี

3. ศึกษาแนวคิดการประเมินภูมิคุ้มกันยาเสพติดของนักเรียน และแนวคิดเกี่ยวกับ
ประเมินความพึงพอใจในการปฏิบัติงานในโครงการต่าง ๆ และเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมิน

4. ประมวลข้อมูลที่ได้จากการศึกษาทั้งข้อ 1 -3 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อใช้
ในการเก็บรวบรวมข้อมูลฉบับร่าง

5. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ประกอบด้วย

- 1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายทิพย์ ยะพู
รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุพัฒนา หอมบุปผา
รองคณบดี คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
- 3) นายฐวิช แสงแก้ว
นักวิเคราะห์นโยบายและแผน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุทัยธานี
- 4) นายวิวัฒน์ แดงสกุล
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านหู่ช้าง
- 5) นางสาวสุภาภรณ์ สกิตพงษ์
ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดท่าโพ

(รายละเอียดในภาคผนวก ก: 177)

โดยพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) การใช้ภาษา ความเหมาะสม
และความสอดคล้องของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective

congruence : IOC) พิจารณาตัดเฉพาะข้อคำถามที่มีค่า IOC เท่ากับ 0.5 ขึ้นไป ปรากฏว่า ผลการหาค่า IOC ของแบบสอบถาม ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข มีค่า IOC ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

แบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขของนักเรียน ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 – 1.00

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00

(รายละเอียดในภาคผนวก ง: 210-214)

6. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try-out) เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability) กับกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการประเมิน โดยใช้กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนอนุบาลบ้านไร่ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุทัยธานี เขต 2 ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ได้ดำเนินการโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข เช่นเดียวกับโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี (รายละเอียดในภาคผนวก ข: 189-190)

7. คำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) ดังนี้

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินผลสัมฤทธิ์ของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.87

แบบสอบถามเพื่อประเมินพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุขของนักเรียน ได้ความเที่ยงเท่ากับ 0.92

แบบสอบถามความคิดเห็นเพื่อการประเมินความพึงพอใจต่อโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุข ได้ความเที่ยงเท่ากับ 0.90

(รายละเอียดในภาคผนวก ง: 217)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ดำเนินการในระยะเวลา ระหว่างเดือน กุมภาพันธ์ 2563 - เดือนมีนาคม 2563 ผู้ประเมินดำเนินการดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ของโครงการ ผลการดำเนินงาน 5 ยุทธศาสตร์ ผู้รายงานเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการผู้ปกครองเครือข่าย ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วน และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2. การประเมินพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองจากนักเรียน ผู้รายงานได้ประชุมนักเรียนกลุ่มผู้ให้ข้อมูลคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 527 คน ในวันที่ 26 -28 กุมภาพันธ์ 2563 โดยผู้รายงานและครูอธิบายให้นักเรียนฟัง และช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักเรียนวันละระดับชั้น ตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 -6 นักเรียนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ได้รับข้อมูลจากนักเรียนทั้ง จำนวน 527 คน และข้อมูลสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

3. ข้อมูลผลการคัดกรองสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติดของนักเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยครูผู้รับผิดชอบโครงการดำเนินการสำรวจ และคัดกรองการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา จัดทำเป็นรายงานการใช้สารเสพติด/ยาเสพติดในสถานศึกษา

4. ข้อมูลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง/เกี่ยวข้องกับยาเสพติด โดยครูผู้รับผิดชอบโครงการรวบรวมข้อมูลจากครูประจำชั้น และครูผู้รับผิดชอบระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

5. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจมีต่อการดำเนินงานโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขของนักเรียน ผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และคณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง ผู้รายงานเก็บรวบรวมด้วยตนเอง ผลการเก็บรวบรวมข้อมูลครบถ้วน และตอบสมบูรณ์ทุกฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินด้านผลผลิตของโครงการสถานศึกษาสีขาว ปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ดำเนินการ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้ค่าความถี่ (Frequency) และ ค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลการประเมินด้านผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินกิจกรรมของโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีผลสัมฤทธิ์จากการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไป

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

3. ข้อมูลการประเมินพฤติกรรมการป้องกันยาเสพติดและอบายมุข วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน กำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของเบสท์ (Best and Kahn, 2006: 329 - 335) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00	หมายถึง	มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49	หมายถึง	มีพฤติกรรมป้องกันยาเสพติดและอบายมุข อยู่ในระดับอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.50 ขึ้นไป
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

เมื่อเทียบเกณฑ์นักเรียนตามเป้าหมายของโครงการ นักเรียนที่ได้ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.50 ขึ้นไป และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) ร้อยละ 85 ขึ้นไป ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

4. ข้อมูลผลการคัดกรองสภาพการใช้สารเสพติด/ยาเสพติดของนักเรียน จากการรายงานการใช้สารเสพติดในสถานศึกษา วิเคราะห์โดยการหาค่าร้อยละเกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน การเปรียบเทียบร้อยละของนักเรียน ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562

5. ข้อมูลนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยง/เกี่ยวข้องกับยาเสพติด วิเคราะห์ โดยการหาค่าร้อยละเกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน การเปรียบเทียบร้อยละของนักเรียน ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562

6. ข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจต่อโครงการสถานศึกษาสีขาวปลอดยาเสพติดและอบายมุขโรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี ของผู้บริหาร ครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และนักเรียน วิเคราะห์โดยการคำนวณ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยกำหนดเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545: 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50	หมายถึง	มีความพึงพอใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์ในการตัดสินผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไป
และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานไม่เกิน 1) แสดงว่าผ่านเกณฑ์การประเมิน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

1. ค่าความถี่ (Frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

กรอบแนวคิดและรายละเอียดการประเมิน สรุปได้ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงกรอบแนวคิดและรายละเอียดการประเมินโครงการสถานศึกษาสีขาว
ปลอดยาเสพติดและอบายมุข โรงเรียนอนุบาลเมืองอุทัยธานี

วัตถุประสงค์ ของการ ประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้	การวิเคราะห์ ข้อมูล	การตัดสินผลประเมิน
1. เพื่อ ประเมิน บริบทของ โครงการ สถาน ศึกษาสีขาว ปลอด ยาเสพติด และ อบายมุข โรงเรียน อนุบาล เมือง อุทัยธานี	-ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ของโครงการ -ความเหมาะสม ของสภาพ แวดล้อม -การกำหนด วัตถุประสงค์ และเป้าหมาย ของโครงการ -ความ สอดคล้องกับ สภาพปัญหา และความ ต้องการของ ผู้เกี่ยวข้อง -ความ สอดคล้องกับ นโยบาย หน่วยงานต้น สังกัด	- ผู้บริหาร ครู จำนวน 53 คน - คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาชั้น พื้นฐาน จำนวน 13 คน	แบบ สอบถาม	วิเคราะห์ ข้อมูล โดยการหา ค่าเฉลี่ย และส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไป และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1) แสดงว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้	การวิเคราะห์ ข้อมูล	การตัดสินผลประเมิน
2. เพื่อ ประเมิน ปัจจัย เบื้องต้นของ โครงการ สถานศึกษา สีขาว ปลอด ยาเสพติด และ อบายมุข โรงเรียน อนุบาลเมือง อุทัยธานี	ความเหมาะสม ของ -คณะกรรมการ รับผิดชอบ โครงการ -ความรู้ความ เข้าใจของครู นักเรียนและ ผู้ปกครอง -ความเพียงพอ ของงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ ใน การดำเนิน โครงการ -การให้ความ ร่วมมือและ สนับสนุนจากครู ผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่น -ระยะเวลา และ สถานที่ในการ ดำเนินการ -กิจกรรมในการ ดำเนินงานมีความ หลากหลาย	- ผู้บริหาร ครู จำนวน 53 คน - คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาชั้น พื้นฐาน จำนวน 13คน	แบบ สอบถาม	วิเคราะห์ ข้อมูล โดยการหา ค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐานไม่ เกิน 1) แสดงว่าผ่าน เกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	การตัดสินผลประเมิน
3. เพื่อ ประเมิน กระบวนการ ของการ โครงการ สถานศึกษา สีขาว ปลอด ยาเสพติด และอบายมุข โรงเรียน อนุบาลเมือง อุทัยธานี	ความเหมาะสม ของ -การวางแผน ดำเนินโครงการ -การ ประชาสัมพันธ์ โครงการ -การจัดประชุม ชี้แจงการดำเนิน โครงการ -การจัดกิจกรรม ตามแผนงาน -การติดตาม ความก้าวหน้าใน การดำเนินงาน ตามแผนงาน -การมีส่วนร่วม ของผู้ที่เกี่ยวข้อง -การนำ ข้อเสนอแนะของ ผู้เกี่ยวข้องมา ปรับปรุงแก้ไข ปัญหา -การกำกับ ติดตามผล	-ผู้บริหาร ครู จำนวน 53 คน - คณะ กรรมการ สถาน ศึกษาชั้น พื้นฐาน จำนวน 13 คน	แบบ สอบถาม	วิเคราะห์ ข้อมูล โดยการ หา ค่าเฉลี่ย และ ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1) แสดงว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของการประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้	การ วิเคราะห์ ข้อมูล	การตัดสินผลประเมิน
4. เพื่อ ประเมิน ผลผลิตของ โครงการ สถานศึกษา สีขาว ปลอด ยาเสพติด และอบายมุข โรงเรียน อนุบาลเมือง อุทัยธานี	1. ผลการ ดำเนินงาน ยุทธศาสตร์ 5 มาตรการ	-ผู้บริหาร ครู จำนวน 53 คน -คณะ กรรมการ สถาน ศึกษา ชั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน -คณะ กรรมการ เครือข่าย ผู้ปกครอง จำนวน 50 คน	แบบ สอบถาม	วิเคราะห์ ข้อมูล โดยการหา ค่าเฉลี่ย และ ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไปและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1) แสดงว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน
	2. ผลการ ประเมิน พฤติกรรม ป้องกัน ยาเสพติดและ อบายมุขของ นักเรียน	นักเรียน จำนวน 527 คน	แบบ สอบถาม	วิเคราะห์ ข้อมูล โดย การหา ค่าเฉลี่ย และ ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.50 ขึ้นไป และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1) แสดงว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้	การวิเคราะห์ ข้อมูล	การตัดสินผลประเมิน
4. เพื่อ ประเมิน ผลผลิตของ โครงการ สถานศึกษา สีขาวปลอด ยาเสพติด และ อบายมุข โรงเรียน อนุบาลเมือง อุทัยธานี	3. ผลการ คัดกรองสภาพ การใช้สาร เสพติด/ ยาเสพติดของ นักเรียน	นักเรียน ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1-6 ปีการ ศึกษา 2561 จำนวน 1,015 คน ปีการ ศึกษา 2562 จำนวน 1,039 คน	แบบ บันทึก ข้อมูล และแบบ รายงาน การใช้ สาร เสพติด ในสถาน ศึกษา ใน ระบบ CATAS	วิเคราะห์ ข้อมูลโดย การหาค่า ร้อยละ	เกณฑ์ในการตัดสินผล การประเมิน การเปรียบเทียบ ร้อยละของนักเรียน ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562
	4. ข้อมูล นักเรียนที่มี พฤติกรรมเสี่ยง/ เกี่ยวข้องกับยา เสพติด	นักเรียน ชั้นประถม ศึกษาปีที่ 1-6 ปีการ ศึกษา 2561 จำนวน 1,015 คน ปีการ ศึกษา 2562 จำนวน 1,039 คน	แบบสรุป รายงาน ระบบ ดูแล ช่วยเหลือ นักเรียน	วิเคราะห์ ข้อมูลโดย การหาค่า ร้อยละ	เกณฑ์ในการตัดสินผล การประเมิน การเปรียบเทียบ ร้อยละของนักเรียน ในปีการศึกษา 2561 และปีการศึกษา 2562

ตารางที่ 3.1 (ต่อ)

วัตถุประสงค์ ของ การประเมิน	ประเด็น การประเมิน	แหล่ง ข้อมูล	เครื่องมือ ที่ใช้	การวิเคราะห์ ข้อมูล	การตัดสินผลประเมิน
4. เพื่อ ประเมิน ผลผลิตของ โครงการ สถานศึกษา สีขาวปลอด ยาเสพติด และ อบายมุข โรงเรียน อนุบาลเมือง อุทัยธานี	5. ความ พึงพอใจต่อ โครงการ สถานศึกษา สีขาวปลอด ยาเสพติด และอบายมุข	-ผู้บริหาร ครู จำนวน 53 คน -คณะ กรรมการ สถานศึกษา ชั้นพื้นฐาน จำนวน 13 คน -คณะ กรรมการ เครือข่าย ผู้ปกครอง จำนวน 50 คน -นักเรียน จำนวน 527 คน	แบบสอบถาม	วิเคราะห์ ข้อมูลโดย การหาค่าเฉลี่ย และ ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	เกณฑ์การตัดสิน ผลการประเมิน ค่าเฉลี่ยระดับมากขึ้นไป (3.51 ขึ้นไป และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไม่เกิน 1) แสดงว่า ผ่านเกณฑ์การประเมิน